

WYMOGI PRAWNE DOTYCZĄCE DOBROSTANU ZWIERZĄT NA FERMACH TRZODY CHLEWNEJ

E. MAINAU, D. TEMPLE, X. MANTECA

Wymogi prawne dotyczące utrzymania dobrostanu zwierząt w intensywnej hodowli trzody chlewnej są wynikiem wdrożenia Dyrektyw 2001/88/WE z dnia 23 października 2001 roku oraz 2001/93/WE z dnia 9 listopada 2001 roku, zmieniających Dyrektywę 91/630/EWG z dnia 19 listopada 1991 roku ustanawiającą minimalne normy ochrony. Przepisy te zostały skodyfikowane w Dyrektywie 2008/120/WE z dnia 18 grudnia 2008 roku. Najważniejsze aspekty tego ustawodawstwa to:

WARUNKI UTRZYMANIA CIĘŻARNYCH LOCH

Korzystanie z pęt w jakimkolwiek gospodarstwie, niezależnie od tego kiedy zostało zbudowane, jest zabronione. Od dnia 1 stycznia 2013 roku lochy i loszki w ciąży powinny być umieszczone w grupach, co najmniej od 4 tygodnia po pokryciu do 1 tygodnia przed wyproszeniem. Naukowy Komitet Weterynaryjny (1997) stwierdził, że niektóre poważne problemy związane z dobrostanem takie jak: stereotypowe zachowania, nieuzasadniona agresja i wynikający stąd stres, brak aktywności i infekcje dróg moczowych są częstsze u loch umieszczonych w kojcach niż w grupach.

W przypadku zwierząt trzymanych w grupach, całkowity i pozbawiony przeszkód obszar podłoża dostępny dla każdego osobnika musi wynosić co najmniej 1,64 m² dla loszek i co najmniej 2,25 m² na lochę. Gdy zwierzęta utrzymywane są w grupach składających się z mniej niż 6 osobników, pozbawiony przeszkód obszar podłoża musi być zwiększony o dodatkowe 10%, a gdy liczebność grupy liczy ponad 40 osobników, powierzchnia może być zmniejszona o 10%. Długość boku kojca dla ciężarnych loch musi wynosić min. 2,8 m. Gdy ciężarne lochy znajdują się w grupach liczących mniej niż 6 osobników, boki kojca muszą mieć więcej niż 2,4 m

długości. Część wspomnianej wolnej i dostępnej powierzchni musi mieć charakter lity, tzn. dokładnie 0,95 m² ciągłego podłoża musi być dostępne dla każdej loszki po pokryciu, a 1,3 m² dla każdej lochy. W obu przypadkach maksymalnie 15% podłoża powinno być zarezerwowane dla otworów odpływowych. W tygodniu poprzedzającym przewidywane oproszenie się lochy i loszki muszą mieć dostęp do materiału pozwalającego im na możliwość budowania gniazda, chyba że nie jest to technicznie możliwe ze względu na system odprowadzania gnojowicy. Przykładowymi materiałami wykorzystywanymi do budowy gniazda są słoma, siano, odpady drewna, trociny, kompost grzybowy, torf lub połączenie tych materiałów, jeżeli nie zagraża to zdrowiu zwierząt.

“Zachowanie stereotypowe definiuje się jako takie, które są powtarzalne, niezmiennie i które nie pełnią żadnej funkcji, świadcząc o braku dobrego samopoczucia osobnika.”

WYMAGANIA DT. PODŁÓG AZUROWYCH

Przepisy określają minimalną szerokość beleczki i maksymalną szerokość otworu między rusztami dla loch, prosiąt (od urodzenia do odsadzenia), warchlaków (od odsadzenia do 10 tygodnia życia) oraz dorosłych zwierząt (od 10 tygodnia do uboju lub pokrycia).

Minimalna szerokość beleczki i maksymalna szerokość otworów podłogi ażurowej w zależności od etapu produkcji trzody chlewnej.

	Minimalna szerokość beleczki	szerość	Maksymalna szerokość otworu
Lochy	80mm		20mm
Prosięta	50mm		11mm
Warchlaki	50mm		14mm
Tuczniaki	80mm		18mm

Zachowania stereotypowe takie jak gryzienie prętów lub pozorne żucie są częste u ciężarnych loch umieszczonych w kojcach, podczas gdy rzadziej występują u loch utrzymywanych w grupach.

MINIMALNE WARTOŚCI OBSADY DLA PROSIĄT, WARCHLAKÓW I TUCZNIKÓW

Przepisy określają minimalną powierzchnię przeznaczoną dla prosiąt, warchlaków i tuczników.

Minimalna powierzchnia swobodnie dostępnego podłoża przypadająca na prosię, warchlaka i tuczniaka.

Masa ciała (kg)	m ²
Nie więcej niż 10	0,15
Więcej niż 10, nie więcej niż 20	0,20
Więcej niż 20, nie więcej niż 30	0,30
Więcej niż 30, nie więcej niż 50	0,40
Więcej niż 50, nie więcej niż 85	0,55
Więcej niż 85, nie więcej niż 110	0,65
Więcej niż 110	1,00

KNURY

Wolna i swobodnie dostępna powierzchnia dla każdego dorosłego knura musi wynosić co najmniej 6 m². Gdy kojec jest wykorzystywany do pokrycia, jego powierzchnia musi wynosić co najmniej 10 m².

OBCINANIE KIEŁKÓW

Zabiegu redukcji kielków u prosiąt przez szlifowanie lub usunięcie, nie później niż w siódmym dniu życia, nie wolno wykonywać rutynowo, lecz tylko wtedy, gdy istnieje podejrzenie powstawania urazów wymienia lochy.

ZAPOBIEGANIE OBGRYZANIU OGONÓW

Obcinanie ogonów ma zapobiegać zachowaniom kanibalistycznym u zwierząt. Zabieg nie może być przeprowadzany rutynowo, lecz tylko wtedy, gdy można wykazać, że mimo podjęcia wszystkich środków prewencyjnych, obgryzanie ogonów pozostaje problemem w gospodarstwie. Jeśli procedura odbywa się po siódmym dniu życia prosięcia, należy ją wykonać tylko w narkozie i długotrwałym znieczuleniu przez lekarza weterynarii. Jednym ze sposobów zapobiegania obgryzaniu ogonów jest zapewnienie zwierzętom możliwości rycia. W tym celu prawodawstwo Unii Europejskiej przewiduje, że wszystkie zwierzęta muszą mieć stały dostęp do wystarczającej ilości „materiału manipulacyjnego”, aby umożliwić ich aktywność eksploracyjną.

KASTRACJA

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, kastracja może być wykonywana chirurgicznie bez narkozy lub długotrwałego znieczulenia u prosiąt, aż do siódmego dnia życia. Po przekroczeniu tego wieku, zabieg należy przeprowadzić w narkozie i długotrwałym znieczuleniu przez lekarza weterynarii.

ODSADZENIE

Prosięta nie mogą być odsadzone wcześniej niż w 28 dniu życia. W przypadku zapewnienia odpowiednich warunków utrzymania, prosięta mogą być odsadzone nie wcześniej niż w 21 dniu życia.

SZKOLENIE

Przepisy określają, że każda osoba zajmująca się zwierzętami musi przejść szkolenie z zakresu dobrostanu.

PERSPEKTYWY NA PRZYSZŁOŚĆ

Chociaż niemożliwe jest przewidzenie treści przyszłych dyrektyw dotyczących dobrostanu zwierząt, zasadne wydaje się założenie, że obecne prawodawstwo europejskie nie jest ostateczne i nadal będzie zmieniane w nadchodzących latach, co doprowadzi do zwiększenia wymagań dotyczących dobrostanu, np. istnieje duże prawdopodobieństwo, że kastracja chirurgiczna zostanie zaniechana od 2018 roku w Unii Europejskiej.

PODSUMOWANIE

Podsumowując, należy zapamiętać następujące fakty związane z dobrotanem trzody chlewnej:

- Od dnia 1 stycznia 2013 roku ciężarne lochy i loszki powinny być umieszczone w grupach, co najmniej od 4 tygodnia po pokryciu do 1 tygodnia przed porodem.
- Wszystkie osobniki muszą mieć stały dostęp do materiałów takich jak słoma, siano czy drewno, które umożliwiają im wyrażanie naturalnego odruchu rycia.
- Rutynowe obcinanie ogonów oraz usuwanie kielków jest niedozwolone. Ponadto, jeśli kastracja lub obcinanie ogonów mają być wykonywane po siódmym dniu życia, należy zastosować narkozę lub długotrwałe znieczulenie.

LITERATURA

- Directiva 91/630/CEE de 19 de noviembre de 1991 relativa a las normas mínimas para la protección de cerdos.
- Directiva 2001/88/CE de 23 de octubre de 2001 por la que modifica la Directiva 91/630/CEE.
- Directiva 2001/93/CE de 9 de noviembre de 2001 por la que se modifica la Directiva 91/630/CEE.
- Directiva 2008/120/CE de 18 de diciembre de 2008 relativa a las normas mínimas para la protección de cerdos (versión codificada).
- Fraser AF and Broom DM 1990 Farm Animal Behaviour and Welfare, 3era Edición, Wallingford: CAB International.
- Comité Científico Veterinario de 30 de setiembre de 1997. The welfare of intensively kept pigs. En: Report of the Scientific Veterinary Committee, Animal Welfare Section, to the Commission of the European Union. Doc. XXIV/ScVc/0005/1997.

FAWEC

FARM ANIMAL
WELFARE
EDUCATION CENTRE

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Sponsorzy:
 **Boehringer
Ingelheim**

